

ณภัทรพร สิงห์ประเสริฐ : พระราชอำนาจของพระมหากษัตริย์ในการยับยั้งร่างกฎหมาย.
(THE ROYAL PREROGATIVE RELATING TO VETO A BILL) อ. ที่ปรึกษา
วิทยานิพนธ์หลัก : รองศาสตราจารย์ ดร. เกรียงไกร เจริญธนาวัฒน์, ๓๗๕ หน้า.

รัฐถือเป็นการจัดสถาบันของอำนาจสูงสุดในรัฐหรืออำนาจอธิปไตย โดยมีรัฐธรรมนูญเป็นบทกฎหมายสูงสุดที่กำหนดตำแหน่งและอำนาจขององคมนตรีในรัฐ เช่นเดียวกับสถาบันพระมหากษัตริย์ที่มีกฎหมายบัญญัติว่าด้วยการสืบราชสันตติวงศ์ เป็นกฎเกณฑ์การเข้าสู่ตำแหน่งประมุขของรัฐ อีกทั้งมีรัฐธรรมนูญและธรรมเนียมปฏิบัติทางรัฐธรรมนูญ เป็นกรอบในการใช้พระราชอำนาจของพระมหากษัตริย์

จากการศึกษาพบว่า ในประเทศอังกฤษ อำนาจในการตรากฎหมายของพระมหากษัตริย์มีลักษณะเป็นอำนาจที่เป็นสัญลักษณ์ พระมหากษัตริย์จะพระราชทานความยินยอมเห็นชอบและจะทรงลงพระปรมาภิไธยในร่างกฎหมายที่ผ่านรัฐสภามาแล้วเพื่อประกาศให้ใช้บังคับเป็นกฎหมายเสมอ จึงเป็นธรรมเนียมปฏิบัติทางรัฐธรรมนูญที่ยอมรับกันโดยทั่วไปว่าพระมหากษัตริย์จะไม่ทรงยับยั้งร่างกฎหมายที่ผ่านสภามาแล้ว เนื่องจากพระองค์ทรงปฏิบัติตามคำแนะนำและยินยอมของคณะรัฐมนตรี หากคณะรัฐมนตรีจะถวายคำแนะนำให้พระมหากษัตริย์ทรงยับยั้งร่างกฎหมายใดจะเป็นการไม่สมควรอย่างยิ่ง โดยถือเป็นการละเมิดธรรมเนียมปฏิบัติทางรัฐธรรมนูญ ดังนั้นพระมหากษัตริย์จะใช้พระราชอำนาจในการยับยั้งร่างกฎหมายเฉพาะกรณีที่เห็นว่าการกระทำนั้นเป็นสถานการณ์พิเศษและฉุกเฉินอย่างยิ่ง สำหรับในประเทศไทย พระราชอำนาจในการยับยั้งร่างกฎหมาย เป็นพระราชอำนาจที่พระมหากษัตริย์ทรงริเริ่มใช้ด้วยพระองค์เอง แต่มิได้เป็นไปตามพระราชอัธยาศัย ด้วยบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยที่บัญญัติให้สมาชิกรัฐสภาสามารถลงคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสามของจำนวนสมาชิกที่มีอยู่สองสภายืนยันร่างกฎหมายที่พระมหากษัตริย์ทรงยับยั้งประกาศใช้บังคับเป็นกฎหมายได้เสมือนหนึ่งว่าทรงลงพระปรมาภิไธยแล้ว พระราชอำนาจในการยับยั้งร่างกฎหมายนี้ แท้จริงเป็นอำนาจดุลพินิจที่จะทรงยับยั้งหรือไม่ทรงยับยั้งร่างกฎหมายก็ได้ ซึ่งโดยปกติแล้ว พระมหากษัตริย์จะไม่ทรงใช้พระราชอำนาจนั้น เว้นเสียแต่ว่ามีความผิดพลาดอย่างชัดแจ้งหรือสภานั้นประกอบด้วยสมาชิกสภาที่มาจากการแต่งตั้ง มิใช่จากการเลือกตั้ง และเมื่อใดที่พระมหากษัตริย์ทรงใช้พระราชอำนาจในการยับยั้งร่างกฎหมายแล้ว รัฐสภาก็ไม่สมควรลงมติยืนยันต่อร่างกฎหมายเดิม อันทำให้เกิดธรรมเนียมทางปฏิบัติทางรัฐธรรมนูญตามมาว่าร่างกฎหมายฉบับนั้นจะตกไป นอกจากนี้ พระมหากษัตริย์ยังมีพระราชอำนาจตามจารีตประเพณีในการพระราชทานคำปรึกษาหารือแก่ฝ่ายบริหารในการตราพระราชกฤษฎีกาหรือพระราชกำหนด ด้วยการพระราชทานพระราชกระแสต่างๆ จากพระราชภารกิจในการร่างกฎหมายดังกล่าว ทำให้ขาดซึ่งพระมหากษัตริย์ที่พระมหากษัตริย์ไทยทรงมีพระบรมราชวินิจฉัยและพระบรมราชวิจารณ์ในเรื่องต่างๆ ก่อนที่จะทรงลงพระปรมาภิไธยในร่างกฎหมายแต่ละฉบับอย่างละเอียดถี่ถ้วนและสูงเกินกว่าที่จะใช้เหตุผลใดๆ อธิบายได้อันเป็นพระราชยุติธรรมจรรยาที่สถาบันพระมหากษัตริย์ไทยทรงปฏิบัติมาตลอดทุกรัชสมัย

4986237634 : MAJOR LAWS

KEYWORDS : CONSTITUTION / ROYAL / PREROGATIVE / VETO

NAPATPORN SINGPRASERT: THE ROYAL PREROGATIVE RELATING TO VETO A BILL.

THESIS ADVISOR : ASSOC.PROF. KRIENGKRAI CHAROENTHANAWAT,

Ph.D., 375 pp.

State is regarded as the institutionalisation of supremacy power or sovereignty in which the Constitution is the highest Statute that prescribes appointments and power of State's officials and personnel. Similarly, the institution of Monarchy is subject to the Palace Law on succession which regulates the coronation process and the Constitution and its constitutional convention which limits the exercise of the royal prerogative.

Based on recent studies, it is found that in the United Kingdom, the royal prerogative regarding the process of enacting Laws is characteristic of symbolic power. As a final stage of the process, the King will grant his royal assent and sign his royal title in the Bill which the Parliament has approved in order to announce the legal validation of the said Bill. This formality has been a long accepted constitutional convention which implies that the King will not exercise his refusal of Royal assent as he acts on the advice of the Cabinet. If the Cabinet advises the King to withhold his royal assent, it is deemed inappropriate as it violates the constitutional convention. Consequently, the King will only exercise the royal prerogative to refuse his royal assent in an emergency and particular situation. In Thailand, the royal prerogative relating to veto a Bill is exercised on the King's initiation, though there is an exception. In accordance with the provision of the Constitution of Thailand which stipulates that the National Assembly with the votes of not less than two-thirds of members of both Houses can resolve to reaffirm on enacting the Bill to which the King withholds his royal assent as if the King had signed it. Therefore, the royal prerogative to refuse his royal assent is a discretionary power which the King will only exercise if there is clearly an error or if the National Assembly is composed of members who were appointed, as opposed to being elected. Whenever the King refuses to give his royal assent, it is inappropriate that the National Assembly overturns the King's veto by resolving to reaffirm on the enactment of the Laws. As a consequence, it has become a constitutional convention in Thailand that the Bill will not be promulgated. In addition, the King has the prerogative which is derived from tradition in giving royal advice to the Council of Ministers in enacting Royal Decree and Royal Act by way of giving the King's statements regarding the proposed Bill. As a result, the greatest respect as the royal moral justice, the King has exercised his royal prerogative relating to the process of promulgation the law together with his thorough and extraordinary analysis and considerations before signing his signature in the bill. This demonstrates a deep appreciation for His Majesty the King of Thailand's kindness, as well as that every reign of Thai Monarchy has done.